

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

09.02.2017

м. Івано-Франківськ

01.1-07/7

ПАТ «Прикарпаттяобленерго»

вул. Індустріальна, 34,
м. Івано-Франківськ, 76014

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання першого відділу досліджень і розслідувань від 08.02.2017 № 12 щодо ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, які містяться в діях публічного акціонерного товариства «Прикарпаттяобленерго» (вул. Індустріальна, 34, м. Івано-Франківськ, 76014, ідентифікаційний код - 00131564, надалі –Товариство, ПАТ «Прикарпаттяобленерго»), встановила.

До територіального відділення 28 грудня 2016 року надійшла заява ОСОБИ_1 (надалі – Заявник) з приводу неправомірних, на її думку, дій Товариства під час нарахування плати за спожиту електроенергію.

Заявник стверджує, що облік спожитої електроенергії ведеться згідно показів приладу обліку, який знаходиться на сходовій клітці.

Товариство безпідставно нарахувало заборгованість на суму 2410,60 грн., яку було виявлено під час оплати Заявником за спожиту електроенергію згідно особового рахунку № 24007012 через систему «Приват 24».

ПАТ «Прикарпаттяобленерго» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» і здійснює діяльність на підставі ліцензій з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами серія АГ № 500356 та з постачання електроенергії за регульованим тарифом серія АГ № 500357, виданих Національною комісією регулювання електроенергетики України (надалі – НКРЕ).

Згідно з Умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом, затвердженими постановою НКРЕ від 13.06.96 № 15/1 та зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 08 серпня 1996 року за № 433/1458, зі змінами та доповненнями, ліцензіат має право здійснювати ліцензовану діяльність лише на закріпленій в ліцензії території.

Отже, Товариство є єдиним суб'єктом господарювання, що має право на здійснення відповідної діяльності у межах території Івано-Франківської області, де розташовані електричні мережі, які експлуатуються підприємством.

Здійснюючи ліцензовану діяльність, Товариство протягом 2015 - 2016 років займало монопольне (домінуюче) становище на ринку передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами, як суб'єкт природної монополії, та на ринку постачання електричної енергії за регульованим тарифом для побутових споживачів в межах Івано-Франківської області з часткою 100 відсотків.

Взаємовідносини між побутовими споживачами та енергопостачальниками регулюються Правилами користування електричною енергією для населення, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.1999 року № 1357 (далі - Правила). Ці правила є обов'язкові для виконання всіма споживачами і енергопостачальниками незалежно від форм власності.

На вимогу територіального відділення від 06.01.2017 № 04-07/3 надати відповідні пояснення Товариство листом від 26.01.2017 № 058/664 повідомило, що Заявнику проведено заміну приладу обліку (акт від 10.03.2016 № 178), який знаходиться на сходовій клітці. Причиною заміни є те, що при використанні електричної енергії імпульси формуються, а лічильний механізм не працює, тобто, використана електроенергія не обліковується або обліковується не в повному обсязі.

Листом від 04.01.2017 № 04-07/1 територіальне відділення звернулось до сектору Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг в Івано-Франківській області (надалі - Сектор НКРЕКП) надати роз'яснення з приводу правомірності дій ліцензіата при наданні послуг з газопостачання.

Сектор НКРЕКП листом від 30.01.2017 № 31/41-32/17 повідомив, що «в Правилах наведено поняття середньодобовий обсяг споживання - середня величина обсягу електричної енергії, яка спожита протягом доби, за певну кількість днів.

Відповідно до пункту 21 Правил знімання показів засобів обліку провадиться електропостачальником (електророзподільним підприємством) та/або побутовим споживачем щомісяця відповідно до умов договору. Побутовий споживач, як правило, знімає покази засобу обліку на перше число місяця, наступного за розрахунковим періодом (місяцем).

Якщо знімання показів провадиться побутовим споживачем, електропостачальник (електророзподільне підприємство) має право контролювати правильність знімання показів засобів обліку побутовим споживачем.

Передані побутовим споживачем та отримані у порядку, визначеному у договорі, та/або зняті електропостачальником (електророзподільним підприємством) дані про покази засобу обліку протягом періоду, що починається за два робочі дні до кінця розрахункового місяця та закінчується на третій робочий день наступного розрахункового періоду (календарного місяця), вважаються даними на перше число календарного місяця.

Зняті споживачем чи отримані та/або зняті енергопостачальником (електророзподільним підприємством) дані про покази засобу обліку в інший день вважаються вихідними даними для визначення показів засобу обліку на перше число календарного місяця шляхом додавання (віднімання) середньодобового споживання,

помноженого на кількість днів (діб) між датою зняття показів та першим числом календарного місяця.

Середньодобове споживання визначається виходячи з даних про покази засобу обліку, зафіксовані між двома послідовними зняттями, та кількості днів між цими зняттями показів.

Відповідно до пункту 33 Правил у разі користування електричною енергією без засобу обліку з дозволу енергопостачальника розрахунки із побутовим споживачем здійснюються відповідно до середньомісячного споживання. Величина середньомісячного споживання електроенергії визначається за попередні 12 місяців, або за фактичний період споживання, якщо він менший 12 місяців.

Відповідно до положень пункту 38 Правил енергопостачальник зобов'язується, зокрема, проводити не менш як один раз на 6 місяців контрольний огляд засобів обліку у побутових споживачів відповідно до затверджених графіків.

*Порядок розрахунку обсягу недооблікованої електроенергії у випадку, коли прилад обліку вийшов з ладу, або недораховує спожиту електроенергію (не з вини споживача), Правилами **не передбачено**».*

Крім того, Сектор НКРЕКП зазначив, що на його вимогу ПАТ «Прикарпаттяобленерго» надало копію Акту № 4 технічного обстеження приладу обліку електричної енергії від 18.03.2016, який обліковував електроенергію у Заявника. В акті зазначено висновок: «Технічне дослідження 1-фазного електронного лічильника типу «СОЭ-1.02/2Т Меридіан» зав. №08055404 засвідчує невідповідність його метрологічних характеристик вимогам ГОСТу 30207-94, внаслідок нестабільної роботи лічильника (нестабільної зміни показника лічильного механізму) в залежності від величини напруги. Відсутність обліку електричної енергії при номінальній та незначно пониженій нарузі (в межах робочого діапазону) спричинене втратою технічних характеристик (ємності) конденсатором блоку живлення. Нестабільна робота лічильника призвела до недостовірного обліку спожитої електричної енергії».

Відповідно до пункту 11 Правил відповідальність за збереження засобів обліку, встановлених у квартирі, на інших об'єктах побутового споживача, та пломб на них несе побутовий споживач.

Відповідальність за збереження по квартирних засобів обліку, встановлених на сходових клітках, та пломб на них несе власник будинку або організація, у віданні якої перебуває будинок.

Таким чином, нестабільна робота приладу обліку, яка призвела до недостовірного обліку спожитої електроенергії, була створена не з вини Заявника.

Нарахування плати за недообліковану приладом обліку електроенергію, який вийшов з ладу не з вини споживача, може призвести до ущемлення його інтересів.

Такі дії Товариства були б неможливими за умови зазнання ним значної конкуренції на відповідному товарному ринку у зазначених територіальних межах, адже в такому випадку замовник таких послуг мав би можливість обирати між кількома виконавцями, і, у разі ущемлення його інтересів, обрав би іншого виконавця.

У випадку відсутності конкуренції на даному ринку, і, як наслідок, відсутності у заявника альтернативи щодо придбання відповідної послуги, вищезазначені дії можуть призвести до настання негативних для заявника наслідків.

Таким чином, дії публічного акціонерного товариства «Прикарпаттяобленерго», які полягають у нарахуванні Заявнику плати за недообліковану приладом обліку електроенергію, який вийшов з ладу не з вини споживача, містять ознаки порушення, передбаченого ч. 1 ст. 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи вищенаведене, керуючись пунктом 10 статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, зі змінами, адміністративна колегія Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

публічному акціонерному товариству «Прикарпаттяобленерго» (ідентифікаційний код – 00131564), вжити заходів для припинення дій, які містять ознаки порушення, передбаченого ч. 1 ст. 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку шляхом встановлення таких умов реалізації товару, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Відповідно до пункту 2 статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації підлягають обов'язковому розгляду. Про результати їх розгляду необхідно повідомити територіальне відділення у **десятиденний строк** з дня їх отримання.

За умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення законодавства про захист економічної конкуренції, провадження у справі не розпочинається.

Голова адміністративної колегії,
голова відділення

Т. Савчин

Члени Колегії

В. Шевчук

В. Тимків

А. Мажак

Ю. Вітрак

Н. Борищак